

«Весілля – це не кінець казки...»

(Відгук на книгу Ірини Оцабрик «Гламур, швабра, пиріжки»)

Своєрідний «жанр» обрала авторка в океані жіночої прози – «історії та казки для дорослих дітей».

Шлях до цієї книжки почався минулої весни, коли випадково познайомилась із мамою письменниці-початківці Анною Осадчою. Вона розповіла, що дочка – Ірина Оцабрик щойно видала першу книжку прози. На моє прохання принесла до музею збірку обсягом майже 200 сторінок у твердій кольоровій обкладинці, на якісному папері (видавництво «Імекс-ЛТД», 2001). Наклад – рідкісний нині – 3 тисячі примірників.

З вихідних даних виявила, що «хрещені батьки» книжки – літературний редактор О. Гуманенко, ілюстратор О. Кузнець. Гарно зверстала книжечку І. Правдіна. На жаль, нема біографічної довідки Ірини.

Переглянувши чотири десятки коротких відгуків на ці історії та казки, взятих із соцмереж, пораділа, що є жінки, які не тільки читають, а дають експромт-оцінки. Серед них побачила знайоме ім'я – молодій поетеси Ольги Алексеєнко.

Ірини Оцабрик родом із села на Миколаївщині. Одержала вищу філологічну освіту в Миколаївському універсі. Разом з чоловіком приїхали в наше місто, де й живуть уже півтора десятка років, займаючись підприємництвом.

По-різному складаються долі. Робота у Ірини не пов'язана з фахом, зате здобуті знання і гарний сімейний досвід народили такий сучасний продукт інформаційного зв'язку зі світом як блогерство, що, можливо, переросте в письменництво.

Книга приваблює, перш за все, образом самої авторки: розумної, аналітичної особи, яка не просто живе, а вивчає життя з точки зору психології та педагогіки, але не поринає в нудну науку – дидактику. Веселим пером, іронічно, з тонким, часто самокритичним гумором дає оцінку своїм і чужим вчинкам, допомагає собі та читачам знаходити іноді типовий, а іноді несподіваний вихід із ситуацій, які нам «підкидає» життя, середовище, друзі, сім'я. Остання у Ірини – в центрі уваги, бо сімейний досвід у неї 20 років.

Ціную книжки, які викликають при читанні асоціації, спогади, мрії, сподвигають навіть на вчинки, на які досі не був здатен. Ось і тут

насолоджувалась, мандруючи короткими текстами, створеними Іриною за чотири роки (2017-2020), композиційно цікаво укладеними в логічний ряд по висхідній: від передмови «Як я почала писати» і далі – чотирма розділами із вдалими й парадоксальними назвами: «Правдиві небилиці про сім'ю»; «Оповідки з начинкою дитинства і юності»; «Невеселі качелі: історії про взаємини» і аж до «Казок для дорослих дітей».

У авторки легка, природна, переважно розмовна мова, часом з влучними домішками з діалектизмів, сленгу, суржику, персоніфікована по відношенню до героїв подій, не перенасичених ні глибиною драм чи трагедій, ні особливою повнотою щастя. Іноді сюжети трохи схематичні, схожі на вчитані колись в брошурах моєї мами-вчительки приклади, як правильно вести себе та виховувати інших. Поки читала, у пам'яті зринув великий масив класики. Згадався афористичний початок роману Л. Толстого «Анна Кареніна»: «Все счастливые семьи похожи друг на друга, каждая несчастливая семья несчастлива по-своему». Постали в уяві епізоди з «Кайдашевої сім'ї» Івана Нечуя-Левицького, з роману «Сімейні радощі» Сомерсета Моема. Пригадалися тонко-прозорі оповідання Григора Тютюнника, «Сага про Форсайтів» Джона Голсуорсі, мій улюблений Януш Корчак з його блискучою книгою «Як любити дітей». Мабуть, педагогиня Ірина Оцабрик, яка деякий час викладала в нашому педуніверситеті, теж черпала «теорію і практику» зі схожих джерел.

Цікава в її оповідках-етюдах, бо на жанр оповідань вони ще не тягнуть (можливо, авторка й не ставила це за мету), автобіографічна канва, по якій «вишиваються» сюжети. А найбільш вдалими, на мою думку, є казки. Вони «свіжоспечені» за давніми рецептами, жіночні, мудрі, «гламурні». На жаль, не прикрашають книгу деякі мовні невірності та русизми: «по різних кутках» (треба «по різних кутках»).

Головна героїня книги – Любов – вийшла багатогранною, десь зображеною яскравими фото-художніми мазками з допомогою співавтора-художника, десь натяком, сумнівом, подихом, зітханням, мовною поетизацією простору, дитячою безпосередністю, як у павлівських казках В. Сухомлинського. Вряди-годи авторка дарує нам і міні-відкриття – у вигляді афоризму, наприклад: «...весілля – ще не кінець казки, а її початок!» Отак сміливо – уся казкова система шкереберть, з ніг на голову!

Авторка і аналітик, і філософиня, і романтична особа, чого трохи аж ніби соромиться, ховаючись за гумор. А хотілось би побільше у її письмі отакої елегійності: «За вікном пахне осіннім вечором. Свіжим-свіжим. Декілька годин дощ викупував дерева, вікна, паркани й намагався вимити сільські дороги. Але ж хіба їх вимиєш?»

Сама сільська людина, тож і ціную Іринину любов до села, його людей, споришів та польових доріг...

Не знаю, свідомо чи ні, але на всіх двохстах сторінках книга дихає турботою про духовність, яку в першу чергу народжує любов. Бо з усіх її добрих текстів бринять біблійно-тисячолітні істини та Божі заповіді: любов терпелива, милосердна, не задрить, не величається, не гордиться, не поводить нечемно, не шукає тільки свого, не рветься до гніву, не думає лихого, не радіє з неправди, але тішиться правдою, все зносить, в усе вірить, на все сподівається, все терпить.

Книга буде цікава дорослим, молоді та підліткам. Нещодавно відбулася творча зустріч Ірини Оцабрик зі старшокласниками однієї з міських шкіл.

Не жаль витраченого на книгу часу, бо душа і розум оживились, омолодились. Укріпило цю думку й недавнє особисте знайомство з Іриною у нашому музеї, якому вона подарувала свого літературного первістка.

Антоніна Корінь, науковиця
літературно-меморіального музею
І.К. Карпенка-Карого
міста Кропивницького

Опубліковано:
газета «Народне слово», №7 від 17.02.2022